

Bitwa pod Sommą należała do najcięższych starć I wojny światowej. Angielsko-francusko-niemieckie zmagania o przełamanie linii frontu zakończyły się milionem zabitych po obu stronach.

Okop

1 lipca 1916 r., gdy zaczęło się brytyjskie natarcie, w ogniu karabinów maszynowych i artylerii zginęło lub odniosło ciężkie rany prawie 60 tys. angielskich żołnierzy. Większość z nich podczas pierwszych dwóch godzin walki. O tych właśnie wydarzeniach opowiada niedawno wydany w Polsce na DVD film „Okop” („The Trench”). Jego akcja rozgrywa się w trakcie 48 godzin poprzedzających długo przygotowywany atak. Pod-

czas gdy na tyłach odbywa się potężna koncentracja jednostek uderzeniowych, pierwszą linię okopów utrzymują słabe oddziały osłonowe. Zbiorowym bohaterem filmu jest jeden z takich właśnie oddziałów – pluton złożony z młodych, niedawno powołanych żołnierzy. Zagubieni osiemnastolatkiwie z jednej strony są przerażeni okropnościami wojny, z drugiej zaś niezmiernie jej ciekawi, stąd niekończące się rozważania: kie-

dy pójdziemy do walki, jak to jest być pod ostrzałem, czy odczuwa się wtedy strach? Wojna, choć tak bliska (do niemieckich okopów jest zaledwie 450 jardów), jest równocześnie tak daleka – chłopcy nie brali dotąd udziału w żadnych walkach i nigdy nie byli pod ogniem. Tym większym szokiem są dla nich pierwsi zabici koledzy – jeden trafiony przez snajpera, trzej inni rozerwani pociskiem. Liniowym plutonem dowodzi równie niepewny siebie porucznik, szukający pomocy i pocieszenia w kieliszku. Jedynym silnym ogniem oddziału jest sierżant – zawodowy żołnierz z doświadczeniem wojennym. Atmosfera opowieści, początkowo traktującej standardowo o trudach okopowej służby, konfliktach międzyludzkich i instrumentalnym traktowaniu żołnierzy przez oficerów (wizyta pułkownika i ekipy filmowej!) gęstnieje wraz ze zbliżaniem się terminu natarcia. Ci, którzy wiedzą nieco więcej (porucznik, sierżant) i ci, którym starcza wyobraźni, zdają sobie sprawę, że atak będzie jatką, z której niewiele wyjdzie cało. Tym bardziej że pluton początkowo przeznaczony do natarcia w trzeciej fali, tuż przed atakiem zostaje przesunięty do pierwszej... W filmie grają młodzi, mało znani polskiemu widzowi aktorzy brytyjscy. Jedyną znaną twarzą jest sierżant – w tej roli sam Daniel Craig, czyli nowy James Bond, a w chwili kręcenia „Okopu” jeszcze średnio znany aktor angielski. Stworzył tu dobrą rolę twardego, zamkniętego w sobie sierżanta-szefa, gdy trzeba groźnego, gdy trzeba troskliwego dla swoich żołnierzy. Niestety, obietnica wielkiej batalistyki, jaką niesie ze sobą temat filmu (bitwa pod Sommą!) przynosi rozczarowanie. Większość akcji rozgrywa się przed walką w głębokich okopach, notabene stworzonych w studiu, a sama scena ataku na niemieckie linie pozabawiona jest werwy. O wiele lepiej dramatyzm natarcia i zbierającej bogate żniwo śmierci pokazał Peter Weir w swoim „Gallipoli”. Nie odbiera to jednak „Okopowi” siły wyrazu. To rzeczywiście mocny i przejmujący film, w skromny, minimalistyczny sposób ukazujący okrucieństwo i bezsens wojny.

Paweł Stachnik

„Okop”. Reżyseria: William Boyd. Występują: Daniel Craig, Cillian Murphy, Paul Nicholls, Julian Rhind-Tutt. Wielka Brytania. Rok produkcji: 1999. Czas: 95 minut.

Reklama

MILITARNY MAGAZYN SPECJALNY
KOMANDOS

ZAMAWIAM PRENUMERATĘ

Zakreśl odpowiednie pole

☐ półroczną (6 numerów)	cena prenumeraty 36 zł
☐ roczną (11 numerów)	66 zł

Począwszy od miesiąca

Jestem płatnikiem VAT. Proszę o wystawienie faktury bez podpisu odbiorcy.

Mój numer NIP

Proszę o przysłanie oryginału paragonu

Nie potrzebuję żadnego z powyższych dokumentów .

MILITARNY MAGAZYN SPECJALNY
KOMANDOS

ZAMAWIAM PRENUMERATĘ

Zakreśl odpowiednie pole

☐ półroczną (6 numerów)	cena prenumeraty 36 zł
☐ roczną (11 numerów)	66 zł

Począwszy od miesiąca

Jestem płatnikiem VAT. Proszę o wystawienie faktury bez podpisu odbiorcy.

Mój numer NIP

Proszę o przysłanie oryginału paragonu

Nie potrzebuję żadnego z powyższych dokumentów .

MILITARNY MAGAZYN SPECJALNY
KOMANDOS

ZAMAWIAM PRENUMERATĘ

Zakreśl odpowiednie pole

☐ półroczną (6 numerów)	cena prenumeraty 36 zł
☐ roczną (11 numerów)	66 zł

Począwszy od miesiąca

Jestem płatnikiem VAT. Proszę o wystawienie faktury bez podpisu odbiorcy.

Mój numer NIP

Proszę o przysłanie oryginału paragonu

Nie potrzebuję żadnego z powyższych dokumentów .

MILITARNY MAGAZYN SPECJALNY
KOMANDOS

ZAMAWIAM PRENUMERATĘ

Zakreśl odpowiednie pole

☐ półroczną (6 numerów)	cena prenumeraty 36 zł
☐ roczną (11 numerów)	66 zł

Począwszy od miesiąca

Jestem płatnikiem VAT. Proszę o wystawienie faktury bez podpisu odbiorcy.

Mój numer NIP

Proszę o przysłanie oryginału paragonu

Nie potrzebuję żadnego z powyższych dokumentów .